

Laidiens: 25.09.1997., Nr. 246/247

Ministru kabineta noteikumi Nr.328

Rīgā 1997.gada 23.septembrī (prot. nr.53 2.§)

Cilvēka imūndeficīta vīrusa (HIV) infekcijas un AIDS izplatības ierobežošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta
iekārtas likuma 14.panta 3.punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumos lietotie termini:

- 1.1. **AIDS** (iegūts imūndeficīta sindroms, klīniski izpausta cilvēka imūndeficīta vīrusa (HIV) infekcijas stadija;
- 1.2. **HIV** (cilvēka imūndeficīta vīruss, kas izraisa saslimšanu ar AIDS;
- 1.3. **HIV infekcija** (organisma stāvoklis, ko izraisa inficēšanās ar HIV;
- 1.4. **inficētā persona** (cilvēks, kura organismā ir atklāta HIV klātbūtne;
- 1.5. **izmeklēšana HIV infekcijas noteikšanai** (cilvēka biomateriālu laboratoriskā izmeklēšana, lai tieši vai netieši noteiktu HIV klātbūtni organismā.

2. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā tiek organizēti HIV infekcijas un AIDS izplatības ierobežošanas pasākumi: epidemioloģiskā uzraudzība, inficēto personu un AIDS slimnieku ārstniecība, medicīniskā un sociālā rehabilitācija, iedzīvotāju informēšana un izglītošana HIV infekcijas un AIDS profilakses jomā.

3. Visiem valsts iedzīvotājiem, ieskaitot inficētās personas, ir tiesības uz informāciju un izglītību jautājumos, kas saistīti ar HIV infekcijas un AIDS biomedicīniskajiem, sociālajiem, tiesiskajiem un ētiskajiem aspektiem, infekcijas izplatības ceļiem, individuālo profilaksi, kā arī tiesības uz informāciju par medicīniskās un sociālās aprūpes un rehabilitācijas programmām. Valsts pienākums ir nodrošināt šādas informācijas un programmu pieejamību.

4. Labklājības ministrija sadarbībā ar ieinteresētajām valsts un starptautiskajām institūcijām izstrādā narkotiku izraisītā ļaunuma mazināšanas preventīvo programmu intravenozo narkotiku lietotājiem. Programmas īstenošanu metodiski vada bezpeļņas organizācija valsts uzņēmums "Narkoloģijas centrs" un valsts iestāde "AIDS profilakses centrs" (turpmāk — AIDS profilakses centrs).

5. Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar ieinteresētajām valsts institūcijām iekļauj veselības mācības programmās bērnu, jauniešu un sabiedrības izglītošanai jautājumus par HIV infekcijas profilaksi. Programmu īsteno Izglītības un zinātnes ministrija un AIDS profilakses centrs.

II. Izmeklēšana HIV infekcijas noteikšanai

6. Visiem Latvijas Republikas pilsoņiem un iedzīvotājiem, kā arī ārvalstniekiem, kuri legāli uzturas Latvijas Republikā, ir tiesības tikt izmeklētiem HIV infekcijas noteikšanai.

7. Izmeklēšana tiek veikta, lai noteiktu iespējamo HIV infekciju un saslimšanu ar AIDS, veiktu epidemioloģisko uzraudzību, kā arī sniegtu konsultatīvu, ārstniecisku un psihosociālu palīdzību personām, kuras inficējušās ar HIV.

8. Personu izmeklē HIV infekcijas noteikšanai tikai pēc personas apzinātas piekrišanas un ievērojot konfidencialitāti. Nevienu personu bez tās apzinātas piekrišanas nedrīkst izmeklēt HIV infekcijas noteikšanai, izņemot gadījumus, kad normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā to pieprasa tiesībaizsardzības institūcijas.

9. Personu uz izmeklēšanu HIV infekcijas noteikšanai norīko ārstniecības persona. Ārstniecības personas pienākums ir sniegt izmeklējamajai personai attiecīgu konsultāciju:

9.1. pirmsizmeklēšanas konsultāciju, kurā ārstniecības persona informē izmeklējamu personu par izmeklēšanas mērķiem, procedūru, tās iespējamajiem rezultātiem un sekām, kā arī par HIV infekcijas izplatības ceļiem un individuālo profilaksi;

9.2. pēcizmeklēšanas konsultāciju, kurā ārstniecības persona informē izmeklējamu personu par izmeklēšanas rezultātu. Ja izmeklēšanas rezultāts ir pozitīvs un apstiprina HIV klātbūtni organismā, ārstniecības personas pienākums ir sniegt inficētajai personai psiholoģisku atbalstu, izskaidrot medicīniskās un sociālās aprūpes iespējas, inficētās personas tiesības un pienākumus, kā arī individuālās profilakses pasākumus, lai novērstu kontaktpersonu inficēšanu.

10. Nepilngadīgas personas izmeklē HIV infekcijas noteikšanai pēc personiska lūguma vai pēc nepilngadīgās personas vecāku lūguma, vai tiesībaizsardzības institūciju rakstiska pieprasījuma normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos.

11. Rīcībnespējīgas personas izmeklē HIV infekcijas noteikšanai ar minēto personu likumīgo aizgādņu rakstisku piekrišanu vai pēc ieinteresēto tiesībaizsardzības institūciju rakstiska pieprasījuma.

12. Ārstniecības personai jāievēro klusēšanas pienākums attiecībā uz informāciju par personas inficēšanos ar HIV vai saslimšanu ar AIDS. Lai minētā informācija netiktu izplatīta, labklājības ministrs nosaka ar ārstniecību saistītās dokumentācijas noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtību. Ja, pildot dienesta pienākumus, kļūst zināms par kādas personas inficēšanos ar HIV vai saslimšanu ar AIDS, ikvienas personas pienākums ir neizpaust šīs ziņas citām fiziskajām un juridiskajām personām.

13. Ārstniecības personai ir tiesības izpaust šo noteikumu 12.punktā minēto informāciju tikai šādos gadījumos:

13.1. pacients ir atbrīvojis ārstniecības personu no klusēšanas pienākuma, atļaujot informēt kontaktpersonas — seksuālos partnerus vai tuviniekus;

13.2. informācija ir nepieciešama citām ārstniecības personām, kuras veic profesionālos pienākumus pacienta interesēs;

13.3. Ārstniecības likumā noteiktajā kārtībā attiecīgo informāciju pieprasa tiesībaizsardzības institūcijas.

14. Personām, kuras izmeklētas HIV infekcijas noteikšanai, ir tiesības pēc viņu pieprasījuma saņemt apliecinājumu par izmeklēšanas rezultātu. Apliecinājuma veidlapas paraugu apstiprina un apliecinājuma izsniegšanas kārtību nosaka labklājības ministrs.

15. Kārtību, kādā notiek izmeklēšana HIV infekcijas noteikšanai, nosaka labklājības ministrs. Kārtību, kādā HIV infekcijas noteikšanai tiek izmeklētas personas, kuras atrodas brīvības atņemšanas iestādēs, nosaka attiecīgā